

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตบรรพบุรุษของมนุษย์เราได้มีวิวัฒนาการขึ้นมาเรื่อย ๆ เพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติ และสามารถดำรงชีวิตเพื่อสืบเผ่าพันธุ์ต่อไปได้ ไม่ว่าจะเป็นการล่าสัตว์เพื่อนำมาเป็นอาหาร มีการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และผลิตเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ มากมาย และมีการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นมาจนถึงสมัยปัจจุบัน ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบและสามารถอำนวยความสะดวกสบายให้กับมนุษย์มากขึ้น

ในการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้น สิ่งที่ดีถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ก็คือ ปัจจัยสี่ อันประกอบไปด้วย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ซึ่ง “อาหาร” นั้นนับเป็นปัจจัยแรกและถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งอาหารนั้นก็มีความหลากหลายประเภท ทั้งเนื้อสัตว์ต่าง ๆ ผัก ผลไม้ ฯลฯ แต่ที่เป็นปัญหายุ่งยากก็คือ อาหารดังกล่าวจะเก็บรักษาไว้ได้ไม่นานนักก็จะเน่าเสียไป คนสมัยก่อนจึงคิดวิธีการที่จะเก็บรักษาอาหารไว้ไว้รับประทานได้นาน ๆ ซึ่งเรียกว่า “การถนอมอาหาร” นั่นเอง

การทำไข่เค็มก็เป็นอีกภูมิปัญญาหนึ่งที่จะช่วยถนอมไข่เป็ดให้เก็บไว้รับประทานได้นาน ๆ และที่หมู่บ้านเขาหิน หมู่ที่ 2 ตำบลวังน้ำลัด อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ก็เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่ชาวบ้านได้ร่วมกันสืบทอดภูมิปัญญาไทยของเราเอาไว้ และได้ร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้านเพื่อที่จะผลิตไข่เค็มสมุนไพรขึ้น ซึ่งนอกจากจะช่วยสืบทอดภูมิปัญญาไทยในการถนอมอาหารแล้ว ชาวบ้านที่นี้ยังได้คิดค้นนำเอา

นอกจากจะเป็นสินค้าที่แปลกใหม่แล้ว ยังมีประโยชน์ต่อสุขภาพ เพราะสมุนไพรมีสรรพคุณมากมาย ทั้งเป็นยารักษาโรค และใช้เสริมความงามได้ดี

เมื่อกล่าวถึงสมุนไพร ในปัจจุบันนี้มีการตื่นตัวในการใช้สมุนไพรกันมากขึ้น โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์เสริมความงามที่มีสารสกัดจากสมุนไพรธรรมชาติ เพราะผู้คนเริ่มหันมาใส่ใจกับสุขภาพของตนเองกันเพิ่มขึ้น และกลุ่มแม่บ้านกลุ่มนี้ก็ได้นำเห็นถึงประโยชน์ และความสำคัญของสมุนไพร และได้นำเอาสมุนไพรมาเป็นส่วนผสมของไข่เค็มนั่นเอง ซึ่งในการผลิตไข่เค็มสมุนไพรนี้ นอกจากจะช่วยถนอมไข่เป็ดไว้รับประทานนาน ๆ แล้ว ชาวบ้านที่

นี้ยังได้รับรายได้เสริมจากการจำหน่ายไข่เค็มสมุนไพรอีกด้วย และนอกจากนี้ ชาวบ้านที่นี้ก็ยังได้
 ชื่อว่าเป็นผู้ที่ช่วยสืบทอดภูมิปัญญา อันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทยของเราเอาไว้ให้ลูกหลานสืบ
 ต่อไป อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้เห็นถึงความคิดริ
 เริ่มสร้างสรรค์ของคนไทย และยังทำให้คนไทยเราได้ตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาไทย
 ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญสนับสนุนเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่เราเรียกกันว่า “ หนึ่ง
 ตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ” หรือ “ OTOP ” ซึ่งก็เพื่อให้คนไทยเราร่วมมือกันสืบทอด และ
 อนุรักษ์ความเป็นไทยเอาไว้ให้คงอยู่กับประเทศไทยของเราต่อไป

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องอาศัยองค์ประกอบในการศึกษาหลายอย่าง ๆ ในการ
 ศึกษาครั้งนี้ คือ จากเครื่องมือในการศึกษาก็จะมีการสังเกต การสัมภาษณ์ และวิธีการอื่นๆ เข้า
 ไปใช้ในการศึกษา และสภาพของสถานที่ศึกษา นักศึกษาจำเป็นจะต้องใช้องค์ประกอบเหล่านี้ที่
 ต้องนำไปใช้ในการศึกษา ซึ่งก็น่าจะได้ข้อมูลตามที่นักศึกษาต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชา
 จีพในครั้งนี้ จึงได้ทำการฝึกประสบการณ์วิชาจีพ ณ กลุ่มแม่บ้านไข่เค็มสมุนไพรบ้านเขาหิน หมู่
 ที่ 2 ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์เป็นระยะเวลา 90 วัน เพราะเชื่อว่ากลุ่มแม่
 บ้านไข่เค็มสมุนไพรบ้านเขาหิน มีความเหมาะสมทุกประการตามที่ได้กล่าวมาและที่สำคัญคือ ตัว
 นักศึกษาน่าจะได้รับประโยชน์ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ วิชาจีพ ในครั้งนี้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา/วิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร บ้านเขาหิน หมู่ที่ 2
 ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร
 บ้านเขาหิน หมู่ที่ 2 ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร บ้านเขาหิน
 หมู่ที่ 4 ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์
2. นำผลที่ได้จากการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการของกลุ่มเพื่อปรับปรุง
 แก้ไข รูปแบบผลิตภัณฑ์ต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้ “การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน : “กรณีศึกษาไข่เค็มสมุนไพรบ้านเขาดิน ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตพื้นที่ในการวิจัย คือ หมู่ที่ 2 บ้านเขาดิน ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร ในพื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านเขาดิน ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 35 คน

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

กลุ่ม หมายถึง ในที่นี้คือ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพผลิตผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร อาชีพ หมายถึง ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาชีพการผลิต ผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร การส่งเสริม หมายถึง การส่งเสริมด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร การพัฒนา หมายถึง การพัฒนาทางด้านเทคนิค วิธีการทำผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่าง ๆ อันส่งผลให้การทำงานของกลุ่มมีการประสบความสำเร็จตามที่กลุ่มแม่บ้านเขาดินต้องการ

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพร ของกลุ่มแม่บ้านเขาดิน หมู่ที่ 2 ตำบลวังน้ำลึก อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

